

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – III. RAZRED
XIX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2014.)
ŽUPANIJSKA RAZINA

Test ima 30 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Alternativno točno rješenje napisano je u zagradi.

1. zadatak

Antun Gustav Matoš rodio se 1873. godine u **Tovarniku**, u **Srijemu**. **Za** sebe je znao reći kako je **Bunjevac** podrijetlom, **Srijemac** rodom, a **Zagrepčanin** odgojem. **Napušta Zagreb** i odlazi u **Beč** studirati veterinarstvo. **Nakon** lutanja **Europom Zagrebu** i **Jurjevskoj** ulici na **Gornjemu** gradu ponovno se i trajno vraća 1908. godine. **Njegove** su pripovijetke u zbirkama *Iverje*, *Novo iverje* i *Umorne priče* uvele u hrvatsku književnost tehniku modernističke novelistike. **Vrlo** su zapaženi i njegovi putopisi *Naši ljudi i krajevi*, kao i kritike i eseji. **Posebno** su književno vrijedne njegove lirske pjesme u zbirci *Lirika*, u kojima virtuoznom obradom uspijeva dostići ideale europske lirike razdoblja estetizma. **Danas**, stotinu godina od njegove smrti, slavimo **Matoša** kao središnju osobu hrvatske moderne.

6 bodova (jedna pogreška 5 bodova, dvije pogreške 4 boda, tri pogreške 3 boda, četiri pogreške 2 boda, pet pogrešaka 1 bod, šest pogrešaka 0 bodova)

2. zadatak

Hrt me gledaše nepov(je)rljivo, režeći. Sunce jurve zalazilo za modre br(e)jegovе. V(je)trić nosi mušice i komarce...

– Gd(je) ste, zaboga, drago d(i)je)te? Kako ste sm(je)li izaći iz kuće ovako sami i nikome ni r(i)je)ći? B(i)je)dno moje d(i)je)te! ... Ne pričah li vam o Žaku Trbos(je)ku, što ubija lualice d(je)vojke?

– Ja ću umr(i)je)ti...

Gvozdena kapija proguta njen b(i)je)li trag i sl(i)je)po jecanje, a ja ostanem u n(i)je)moj tišini. A kad utrneše osv(i)je)tljeni prozori, napih se ledene vode iz ždr(i)je)la zmijolike Gorgone. Vodila me l(i)je)pa i sl(i)je)pa Aventira, moja gospođa.

Priznati odgovore bregovi i brjegovi.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

3. zadatak

– Gospođica je nabasala slučajno, i nagovarah je da se vrati kući.

No gospodin učini kao da me ne čuje, i pođe, vukući sljepicu. Sluge zaostaše, šapućući bezočno... Došlo bi do gušenja, da se iza desetak koračaja Izabela ne stade trgati kao uhvaćeno ptiče slabačkim krilima, čemereći blago veče jadikovkom nemoćnom i slijepom.

– I njega povedi, i njega! On ima glas koji sam negdje čula i liči našem pokojnom Gastonu!

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

4. zadatak

- a) jotacija, jednačenje suglasnika (glasova) po mjestu tvorbe
- b) jotacija
- c) nepostojano a

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

5. zadatak

N A A A N N N N N I
Vjetar vitla prvo suho lišće. Noćno se jezero bjelasa kao srebrna ženska put pod crnom
I N A
koprenom, Kamenski sjednu na klupu.

A V
– Znao sam da ćeš me čekati, Fanny!

N A G N N L L G
Ona sjedne uz njega. Svijeta malo: pokoji radnik u okovanim cipelama. Ispod njih plavi
N N N N
nečujno bijela i pijenasta pjega: labud.

Napomena: Ako učenik pogrešno odredi padež u cijeloj (sročnoj) sintagmi, oduzima mu se samo jedan bod (npr. prvo suho lišće).

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

6. zadatak

Infinitiv: zatvoriti

Prezent: zakrenem, ubijem, (se) ubijem, je

Perfekt: se družila, (se) zabavljala, (se) maskirala, je rekla

Imperfekt: osjećah

Aorist: opazih, postade

Pluskvamperfekt: bijaše pokazala

Futur prvi: ću otkriti

Imperativ: dajte

Kondicional drugi: bih bio poslušao

Glagolski prilog sadašnji: prezirući, izbjegavajući

Glagolski prilog prošli: izgubivši

6 bodova (jedna pogreška 5 bodova, dvije pogreške 4 boda, tri pogreške 3 boda, četiri pogreške 2 boda, pet pogrešaka 1 bod, šest pogrešaka 0 bodova)

7. zadatak

Sročnost: sunčani zrak, zarudjelom obrazu, stari lakej

Upravljanje: je pozlatio jamicu

Pridruživanje: se tako djetinjasto smješka, odnese drhtureći

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

8. zadatak

- a) priložna oznaka (načina)
- b) priložna oznaka (vremena)
- c) atribut (prijedložni, nesročni, imenski atribut)
- d) objekt (dalji, neizravni, indirektni, prijedložni)

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

9. zadatak

Odredbena (atributna) sintagma: zgrade snova, život u snu, realnih događaja

Dopunska (objektna) sintagma: pružio je glavu

Okolnosna (adverbijalna) sintagma: jasno snivaše

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

10. zadatak

- a) zapovijed (imperativ, zabrana, naredba)
- b) svevremenost (poslovični, gnomski perfekt)
- c) prošlost (apsolutna prošlost, prošlo vrijeme)
- d) budućnost (futurski perfekt, buduće vrijeme, relativna prošlost)

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

11. zadatak

- a) cvjetna idila
- b) seoski pakao
- c) pariški život

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

12. zadatak

- a) izjavna
- b) sklapanje bez veznika (asindetsko sklapanje, bezvezničko sklapanja, sklapanje nizanjem, nizanje)

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

13. zadatak

Nije imao smisla (za humor). Često ih posjećujemo u znak prijateljstva. Iznijeli su pred nas kruha i vina. Vjerovali su svojim prijateljima.

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

14. zadatak

- a) Emigrirao je u Europu **zbog bijega iz vojske** – priložna oznaka uzroka
- b) Emigrirao je u Europu **radi sigurnosti**. – priložna oznaka namjere
- c) Emigrirao je u Europu **uza sve opasnosti**. – priložna oznaka dopuštanja

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

15. zadatak

U Sarajevu obidoh S. S. Kranjčevića, nadoh ga na mrtvačkom odru. Umro je u najljepšoj dobi kao većina naših pjesnika... Već banalnost oko njegove smrti djelovaše (tragično). Veliki pjesnici trebali bi sakriti svoju smrt, iščeznuti u elemente... Kranjčević bijaše pjesnik što obožavaše život. Zloguke njegove strofe slutnja su ... Njegova žena mi reče da ga od života ne mogahu otrgnuti ni najgroznije fizičke boli... Što naš pjesnik reče, to mu (se) evo steče.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

16. zadatak

boje, mora (mora)

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

17. zadatak

Atributi: najvažniji, hrvatske, moderne, (hrvatske moderne), devetnaestoga, svojim, čudaka.

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

18. zadatak

- a) pobijediti
- b) nagrada
- c) svatko

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

19. zadatak

djeca

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

20. zadatak

a) priložna načinska (načinska) rečenica b) onako

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

21. zadatak

subjekt: Forest

predikat: istrusi

objekt: ostatak

priložna oznaka: lakomo

atribut: konjaka

apozicija: novčar

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

22. zadatak

Često se govori o glazbi. (Često je govoreno o glazbi.)

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

23. zadatak

Solus reče Izabeli da/kako je (on) vuk, mršavi, slobodni vuk.

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

24. zadatak

a) Otvori vrata, uđe, pozdravi sve prisutne.

b) Znete – ne znate! (Znate, ne znate!)

d) Ne možete znati rezultate, zakasnili ste. (Zakasnili ste, ne možete znati rezultate.)

U d) primjeru priznaje se kao točan i odgovor kada se umjesto zareza stave crtica (–) ili dvotočka (:).

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

25. zadatak

a) stvarna (realna)

c) moguća (potencijalna)

b) moguća (potencijalna)

d) nestvarna (irealna)

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

26. zadatak

- a) Natječu se prvi **put**.
- b) Pet mladića **sjedilo je** u istome razredu. (Pet **je** mladića **sjedilo** u istome razredu. / **Petorica su** mladića **sjedila** u istome razredu. / **Petorica** mladića **sjedila su** u istome razredu.)
- c) Dva člana Povjerenstva **dežurala su** na ispitu. (Dva **su** člana Povjerenstva **dežurala** na ispitu.)
- d) Budite **dosljedni** u ispravljanju ispita! (**Budi** dosljedan u ispravljanju ispita!)

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

27. zadatak

Kao da je očaran, gledao je u nju. (Kao da ga je očarala, gledao je u nju. / Kao da je bio očaran, gledao je u nju.)

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

28. zadatak

- a) atributna
- b) subjektna
- c) predikatna
- d) objektna

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

29. zadatak

Pas stane grepsti po vratima
koji je dotrčao
(a) Kamenskoga tako smete
da naleti na zatvoren prozor.

Napomena: Prilikom ispisivanja surečenica, ne vrednuje se pisanje interpunkcijskih znakova te velikoga i maloga slova.

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

30. zadatak

- a) dopusna
- b) vremenska
- c) načinska
- d) namjerna

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri

pogreške 0 bodova)